

2013-05-02 01:37 CEST

Ensamkommande barn har rätt till gott mottagande

Alla kommuner måste kunna ge ensamkommande barn och ungdomar ett gott och likvärdigt mottagande.

[Idag kom ett lagförslag](#) som kommer att göra det möjligt för Migrationsverket att skicka barn till kommuner som inte har ett avtal.

Vilka förutsättningar och vilket stöd får kommunerna för att kunna ta emot flyktingbarn på ett bra sätt? Detta blir den avgörande frågan när den nya lagstiftningen ska genomföras.

För att kvalité och likvärdighet ska prägla mottagandet i kommunerna finns en rad andra åtgärder som behövs:

- Rädda Barnen anser att en utredning av boendeformen behövs för att säkerställa att det boende som erbjuds är anpassat efter barnets individuella behov och utgår ifrån de behov som barnet har.
- Rädda Barnen anser att tillsynen över boenden och placeringar av ensamkommande barn och ungdomar bör stärkas.
- Rädda Barnen vill att lagstiftningen om uppdraget som god man för ensamkommande ses över, att riktlinjer för uppdraget och hur många barn/ungdomar en god man kan ha samtidigt tas fram; att det blir obligatoriskt för överförmyndarna i kommunerna att utbilda och erbjuda handledning till de gode männen samt att tillsynen över hur gode männen sköter sina uppdrag stärks.
- Rädda Barnen uppmanar kommunerna att utveckla samverkan mellan berörda aktörer (inklusive det civila samhället) för att säkerställa ett gott mottagande lokalt och att inga ansvarsområden faller mellan stolarna.

Det är svårt att säga att mottagande kommer att bli sämre i de kommuner som mot sin vilja kan komma att ta emot ensamkommande barn, och det går även att vända på resonemanget och fråga sig: Ska kommuner verkligen kunna välja bort att ta sitt ansvar för dessa barn och ungdomar?

Att alla kommuner ska erbjuda alla barn utbildning anses nu vara självklart och detsamma gäller för annan välfärd och service som samhället erbjuder.

Borde inte alla kommuner då kunna förväntas ta emot ensamkommande barn? Oavsett hur en kommunplacering går till är det individens bästa som måste komma i främsta rummet. Alla kommuner som tar emot bör få tid på sig att förbereda sig för ett gott omhändertagande.

Det tar tid att förbereda personal, jobba fram riktlinjer och förhållningssätt och att skapa en organisation för samverkan mellan de aktörer som ska möta barnen och ungdomarna i kommunen. Detta är viktiga förutsättningar för att mottagandet ska fungera.

Rädda Barnen har tagit fram två checklistor för ett gott mottagande. Syftet med dessa är att kunna fungera som vägledning för de kommuner som tar emot.

[Checklista för gott mottagande av ensamkommande flyktingbarn](#)

[Checklista för gott mottagande av asylsökande barn i familj](#)

Fakta

Just nu (april 2013) finns 2030 ensamkommande barn och unga inskrivna i Migrationsverkets mottagningsssystem. Av dessa befinner sig 476 barn i en så kallad ankomstkommun i väntan på att bli anvisad till en kommun. I en ankomstkommun bor man ofta på ett tillfälligt boende.

Antalet ensamkommande barn och ungdomar som kommer har ökat och kortare handläggningstider har lett till att antalet barn med uppehållstillstånd ökar i kommunerna. Detta har lett till att kommuner tillfälligt minskat antalet asylplatser. Andra kommuner har valt att inte förnya sina avtal. I april 2013 är det 231 kommuner som har gällande överenskommelse om platser eller ett visst antal barn.

Förklarande text

I lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. står det att det är Migrationsverket som har huvudansvaret för mottagandet av asylsökande vuxna och barn. Särskilda regler gäller dock för ensamkommande asylsökande barn. I dessa fall anvisar Migrationsverket barnet till en kommun som istället ansvarar för boende. När Migrationsverket gör en sådan anvisning finns det en överrenskommelse med kommunen om detta.

I betänkandet från utredningen (SOU 2011:64) föreslås det att Migrationsverket i större utsträckning ska kunna anvisa asylsökande ensamkommande barn till kommuner som inte har någon överrenskommelse. I betänkandet kan man också läsa att denna möjlighet även gäller kommuner som redan har tecknat avtal, men fyllt sina platser. Kommuner ska också kunna ta emot fler barn utan att det finns avtal om detta med Migrationsverket.

I första hand är det dock frivillighet och gällande överrenskommelser som är grunden för anvisningar av ensamkommande barn till kommunerna. Bakgrunden till detta förslag är att det kommit allt fler barn och att Migrationsverket inte hinner teckna avtal i den takt som behövs för att barn inte ska bli kvar allt för länge i ankomstkommunerna.

Så här säger en ung kille som själv kommit ensam från Afghanistan som minderårig om att kommuner kan komma att bli tvingade att ta emot ensamkommande barn:

"Jag tycker att det är väldigt bra. Mer kommuner måste ta ansvar och försöka ge nya platser för de barnen som har kommit och ska komma till Sverige i framtiden. Det ska inte vara så att bara vissa få kommuner accepterar asylsökande barn. I så fall är barnen tvungna att bo tillsammans kollektivt i små boenden och det är väldigt jobbigt. Alla kommunerna måste jobba tillsammans för att det ska bli bättre för barnen. Sverige är ju ett stort land och det finns många kommuner som på olika sätt tackar nej till både asylsökande, tom barnen som redan har fått uppehållstillstånd. Det gör att de flesta placeras i vissa få städer och kommuner. Då kan kommunerna inte stödja och ta hand om de barnen på det sättet som de skulle kunna."

- Ensamkommande kille från Afghanistan

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi

för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33